

kern- punten... 15

vijfde jaargang nr. 15
december 1990

Inhoudsopgave

in dit nummer:

Redactioneel:

Colofon

Van de voorzitter

Het Wilhelminahofje

Sinnespel

Fotogalerij

Er is een klein wonder geschied

Noordwijkse Rederijerswedstrijden en Blazoenen

Rectificatie

Werkgroep Verkeer

Kerkstraat Koopcentrum!?

Zonsondergang door Bep van Oosten

Agenda

Dorpskern in 't kort

Voor U geknipt

pag. 2

pag. 2

pag. 3

pag. 4, 5 en 6

pag. 7

pag. 8

pag. 9

pag. 10, 11 en 12

pag. 12

pag. 13 en 14

pag. 15

pag. 16

pag. 17

pag. 18

pag. 19

"Kernpunten" is een uitgave van de Vereniging De Oude Dorpskern te Noordwijk Binnen.

SECRETARIAAT:
Florahof 20
2201 GZ Noordwijk ZH

CONTRIBUTIE:
Postbank: nr. 13 19 964
leden in Noordwijk: min. f.15
leden buiten Noordwijk: min.f.20

REDACTIEADRES:
Voorstraat 109
2201 HR Noordwijk ZH

REDACTIE:
Annie Bink
Madeleine van Dijk-Lely
Michiel de Mooy
Tom Verburg

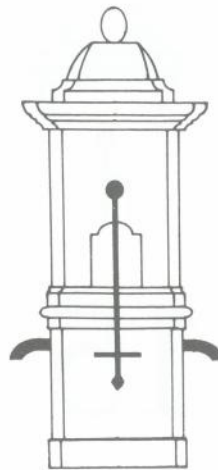
LOSSE NUMMERS:
Zie redactieadres

COLOFON:
verenigingslogo: Wil de Mooy
cover: Arthur Staal
Lay-out: Annie Bink

BESTUURSSAMENSTELLING:
Voorzitter:A.W. Verburg
ViceVz.:Mw A.Bink-van Ammers
Secr.: F.E. Boonstra
Penmr.:Mw.C.M.Alders-Verhoeven
Lid:Mw.T.S.H.Wingender-Mulder
Lid: D.J. den Haan
Lid: R.F. Kemper

DE VERENIGING STELT ZICH TEN DOEL:
"De bevordering en het behoud van de leefbaarheid op zowel historische en sociale grondslag in en rondom de oude dorpskern in Noordwijk Binnen van de gemeente Noordwijk (.....)
Zij tracht dit doel te bereiken door actieve samenwerking van bewoners en ondernemers in dit gebied, in nauw overleg met de overheid, en door alle middelen, die het doel van dienst kunnen zijn".

Overname van artikelen: in vele gevallen mogelijk in overleg met de redactie.

**Vereniging „De Oude Dorpskern”
te Noordwijk**

Redactioneel

Nummer 15! Wie had ooit durven denken in het begin dat er 15 nummers zouden komen. Helaas is de kring van schrijvers wel erg klein. Wie komt er nog eens bij? Gelukkig ontvangen wij tegenwoordig interessante bijdragen van mevrouw De Moor, die ons op de vorige ledenvergadering verraste met een boeiende lezing over Noordwijk.. Deze keer schrijft ze over de Noordwijkse bijdrage aan de cultuur: de Rederijkers. Ook Madeleine van Dijk beschrijft een stukje Noordwijkse geschiedenis: het Wilhelminahofje. De bijdrage van dichteres Bep van Oosten gaat dit maal over zonsondergang.

Annie Bink deed het overgrote deel van het typewerk, naast alle andere dingen die ze al doet voor de vereniging. Ook behartigt zij de contacten met de drukker. Ons drukwerk wordt tegenwoordig rondgebracht door Rutger de Groot, soms geassisteerd door broer(s). Bedankt!

Hebt U foto's die interessant zijn voor publikatie? Of oude tekeningen/plattegronden? Graag publiceren wij ze!

Wij wensen U en de Uwen veel goeds toe voor het nieuwe jaar, en troost voor alle verdriet dat sommigen onder ons ten deel viel in het oude jaar.

Redactie

Van de Voorzitter

Het is alweer meer dan 5 jaar geleden dat in de "Stalles"-zaal van Royal zich vele buurtbewoners propten om daarmee gehoor te geven aan een oproep om eens gezamenlijk de problemen door te spreken waarover door iedereen gesproken werd, maar weinig aan gedaan.

Met name de parkeerproblematiek en de verkeerscirculatie, maar ook het beschermen van onze karakteristieke buurt waren de belangrijkste onderwerpen op deze vergadering. Besloten werd dat een overleggroep deze zaken op een rijtje zou zetten. Het pas opgerichte comité "De Oude Dorpskern" ging aan de slag, en liet in december 1985 een brief uitgaan naar de gemeente met een lijst suggesties. Deze brief moet overigens wel in het z.g. ronde archief terecht zijn gekomen, want deze maand viert ook deze brief z'n eerste lustrum. Op 21 januari 1986 werd de Vereniging De Oude Dorpskern officieel een feit. De dorpskern had z'n spreekbuis naar de gemeente! Inmiddels zijn er talloze onderwerpen de revue gepasseerd. Niet altijd waren gemeente en Oude Dorpskern twee handen op één buik. Soms zagen we ons genoodzaakt in beroep te gaan tegen bepaalde besluiten, wat de gemeente niet altijd leuk vond.

En nog steeds is de Vereniging bereid zich in te zetten voor de zaken die ze belangrijk vindt. Maar gelukkig betreft de gemeente steeds makkelijker onze vereniging bij haar plannen, en is het mogelijk om op tijd bij te sturen. Het herroepen van het omgedraaide éénrichtingsverkeer in het begin van de Voorstraat is er een voorbeeld van, dat we thans wethouders hebben, die ook luisteren naar de mensen die hen gekozen hebben. Wij zijn dan ook heel blij met hen. Ook vooroverleg met ambtenaren is gelukkig geen zeldzaam verschijnsel meer.

Kunnen we nu de Vereniging opheffen? Rondkijkend in de dorpskern zien we dat er nog wel het één en ander kan gebeuren. Ook is het Beschermd Dorpsgezicht nog geen feit. En wie zou anders de Tuinmarkt organiseren of de Kerstmarkt, en waar zou U die oude burens anders ontmoeten dan bij de maandelijkse verenigingsborrel in Royal? Of een interessante lezing horen tijdens de Algemene Ledenvergadering? Steeds meer mensen gaan enthousiast hun huis opknappen. We blijven dus doorgaan!

Eén van de activiteiten van de Vereniging ligt thans voor U. Het uitbrengen van Kernpunten is niet de minste verenigingsactiviteit. Het blijft ons contactpunt met alle leden, ook die buiten de dorpskern wonen.

Het jubileum willen we niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Het ligt echter niet in onze aard om geldverslindende activiteiten op touw te zetten. Voorlopig denken we aan een "aangeklede" Nieuwjaarsborrel op dinsdag 8 januari, en de eerste door het bestuur ingestelde "Kloos"-lezing op onze Algemene Ledenvergadering van 11 maart 1991.

Een beeld van de forumavond. Aan de tafel, achterin: het forum

*Tom Verburg,
voorzitter.*

Het Wilhelminahofje in de Pickéstraat.

*Door Madeleine
van Dijk-Lely*

In de negende eeuw, in de tijd van sint Jeroen was er hier in Noordwijk nog geen sprake van een echt dorp. Er waren slechts een stuk of wat verspreid liggende boerderijen verbonden door zandwegen. Een van die boerderijen werd naar men zegt, bewoond door Jeroen zelf.

In die tijd nu werd de eerste kapel hier gebouwd aan de Heiligen Weg (thans Pickéstraat). Vele eeuwen heeft deze kapel met de naam Rijnsteyn daar gestaan, eerst van hout en later in steen opgetrokken.

Vrij algemeen wordt aangenomen dat op de plek waar eens de kapel Rijnsteyn

*Fantasierijke afbeelding
van de aan Sint Maarten
gewijde Rijnsteyn-
kapel*

stond nu het Wilhelminahofje ligt. Een historisch zeer belangrijke plek! Het Wilhelminahofje zelf is nog niet zo heel oud. In de Franse tijd stonden er op deze plaats een aantal woonhuizen. Deze huizen werden op last van de Franse bezetter omgebouwd tot barakken voor de Franse soldaten die in het dorp ondergebracht moesten worden (zie afbeelding). Later in 1816, toen de Fransen het land weer uit waren, kwamen de barakken in eigendom van de Hervormde Diaconie. Er werden toen twaalf armenwoningen in gevestigd, vrij primitief waarschijnlijk maar toch een eerste begin. De huisjes werden in 1878 een beetje opgeknapt, maar het bleef erg behelpen met piepkleine bedsteden en de pomp en de pleetjes buiten op het tochtige binnenerf. Het hofje bleef namelijk aan de Noordkant open zodat de gemeenschappelijke tuin er onbeschut en guur bijlag. In 1898, het jaar van de inhuldiging van koningin Wilhelmina, werd er op het erf een "Wilhelminalinde" geplant en kreeg het hofje officieel de naam "Wilhelminahofje".

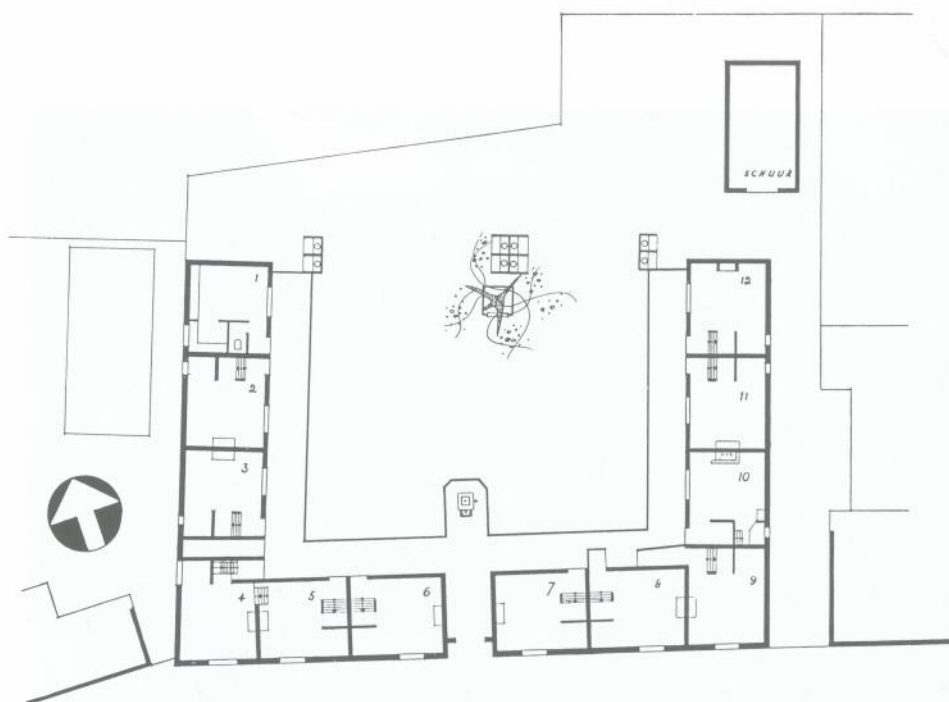
In 1953 heeft er een grootscheepse restauratie plaats gehad onder leiding van de architect G. Drexhage. De huisjes kregen een keukentje, een W.C., centrale verwarming, warm watervoorziening en een slaapkamer op de zolder. Ook werd toen de Noordzijde gesloten met een verzorgingsgebouw waarin een badkamer, een grote keuken en een eetzaal, waar de bewoners desgewenst ook konden gaan eten. Tevens kwam er een kamer voor een gezinsverzorgster die wat toezicht op de huizen en de bewoners kon houden.

Boven de ingangspoort maakte de Noorwijkse kunstenaar H.A. Bal een fraaie sculptuur. De vier beeldhouwde figuren verbeelden het juiste omgaan met een gave. Figuur 1: het ontvangen van de gave. Figuur 2: het beheer van de gave. Figuur 3: dank voor de gave. Figuur 4: gebruiken van de gave. Ook verzorgde hij de inscriptie van een gedenksteen bij het Wilhelminahofje. Het

geheel werd een alleraardigst kleinschalig bejaardencentrum. In de loop der jaren is de samenstelling van de bewoners ietwat gewijzigd en ook het verzorgingselement is nagenoeg verdwenen. Er wonen nu alleenstaanden met een dringende urgentieverklaring. Het hofje is nog steeds eigendom van de Diaconie, maar er is een speciale stichting opgericht, die over het financiële beheer gaat. Er zijn momenteel plannen om de tuin en zo het hele aanzien van het hof weer wat op te knappen. Een loffelijk streven, want het Wilhelminahofje is wat extra zorg alleszins waard.

Barakken van Franse soldaten: nu Wilhelmina hofje (tekening: Daniël Noteboom)

Plattegrond oude toestand.

Met dank aan de heren P.F. Amperse en H.A. Bal voor de verstrekte informatie. M. v. D.

Oude toestand

Nieuwe toestand

Sinnespel van de Noordwijkse Rederijderskamer

“DE LELIKENS ONDER DEN DOORNEN”

In het jaar 1561 wordt er tijdens de Pinksterdagen een grote rederijderswedstrijd gehouden te Rotterdam, een zogenaamd landjuweel. Ook de Noordwijkse Rederijderskamer “De Leliken onder den Doornen” doet hieraan mee.

De redactie

Zij voeren dan op “Spelen van Sinne vol schoone allegatiën, loflijkke leeringhen ende schriftelijke onderwijsingen” met de naam

“WIE DEN MEESTEN TROOST OOYT QUAM TE BATEN
DIE SCHENEN TE ZIJN VAN GODT VERLATEN”

De Leliken winnen hiermee de tweede prijs!

Het stuk wordt in 1564 gedrukt, in 1614 herdrukt en is daardoor bewaard gebleven.

Het stuk vertoont twee akten hoe “den goedwilligen mensch” door twee zinneliken (zinnebeelden) “Ijdel gedachten” en “Quade begheerte” wordt verleid zijn vrome levenswandel op te geven en zich aan wereldse vreugden te wijden. Dit gaat na verloop van tijd mis maar als hij dan “vermoeyt zijnde van dit krancke vleesch” in de wereld geen rust vindt en zich verdoemd waant, wordt hij door “Troostelijck onderwijs” en “Verstandtsverlichter” weer tot Christus gebracht.

In het stuk komt de apostel Thomas voor. Aan deze Thomas is in Noordwijk in die tijd het Gasthuis gewijd. Nu nog staat er ongeveer op die plek het hele oude “Thomas” kroegje.

In het stuk komt ook voor een verwijzing naar Job. Alle Noordwijkers kennen Job, zoals hij zit op het kerkplein, gebeeldhouwd door Wenckebach.

WAT KUNNEN WE MET DIT SINNESPEL DOEN?

Door bemiddeling van mevrouw Drs. G. de Moor, die door haar jarenlange studie in de archieven van de abdij “Leeuwenhorst” een grote kennis van de vroege geschiedenis van Noordwijk heeft, kregen we een toezegging van de Neerlandicus Dr. L. Jongen, universitair docent te Leiden. De heer Jongen wil de bewerking en explicatie van het stuk verzorgen. Dit houdt dan in:

- transcriptie van de 16-eeuwse tekst,
- vertaling in modern Nederlands (proza),
- literaire inleiding met wetenschappelijk (historisch) commentaar.

Naast een kostenvergoeding voor de universiteit wordt er dan verwacht dat er door Noordwijk een publicatie volgt in een goed verzorgde uitgave.

Vervolgens moet er een toneelgezelschap of een aantal individuele spelers gezocht worden dat in staat en bereid is tot opvoering.

Ideaal zou het zijn als het stuk in het kader van de viering van *Noordwijk 125 jaar Badplaats* nog een plaats zou kunnen krijgen met een uitvoering op het Kerkplein met de Pinksterdagen.

Het hele project zal de nodige kosten met zich meebrengen en veel inspanning en moeite vereisen van de organisatoren. Een en ander groeit dan ook ver uit boven de krachten van de Vereniging De Oude Dorpskern. De Vereniging heeft hierover reeds contact gezocht met de Stichting 125 Jaar Badplaats, in de hoop en het vertrouwen dat de Stichting de mogelijkheden zal weten te vinden voor verwerkelijking van dit heel bijzondere authentiek Noordwijkse project.

Fotogalerij

Oude foto's of tekeningen welkom bij de redactie!

tegenwoordig slager Knijnenburg,

ER IS EEN KLEIN WONDER GESCHIED!

Op het eind van de zestiger jaren was de Voorstraat, van oudsher de belangrijkste straat van Noordwijk wat in verval geraakt. De blauwe tram was vertrokken, de winkeliers voor een gedeelte ook en de bewoners vergrijsden. Onder de jongeren was er weinig belangstelling om hier te gaan wonen laat staan om er geld in te investeren. De blik van de mensen was sterk gericht op vernieuwing en groei en die oude donkere huizen van de Voorstraat leken niet interessant.

Madeleine van Dijk

Door dat gebrek aan belangstelling is nu juist de Voorstraat gespaard! Toen de verrukking over het nieuwe-bouwen wat begon te tanen en men in de gaten kreeg dat de moderne bouwtrant wel meer comfort maar minder sfeer bood, kwamen voorzichtig de eerste nieuwe bewoners. Zij kwamen veelal van buiten het dorp en zagen daardoor eerder wat een aparte schoonheid deze straat nog had. We moeten deze pioniers heel dankbaar zijn, zonder hen was waarschijnlijk het ene na het andere huis afgebroken en het heel zuivere karakter van de oude Dorpsstraat radicaal verwoest. Nu gaat het steeds meer de goede kant op. De bewoners die er nu bij komen hebben allen belangstelling en liefde voor oude huizen en zijn bereid voor restauratie en onderhoud heel wat geld uit te geven.

We moeten nu alweer bijna oppassen dat het niet te mooiïg wordt, we moeten er geen popperig Anton Pieckstraatje van maken. Wat dat betreft is het ook goed als er wat winkels en een enkel bedrijfje blijven. Van Gemeentewege krijgen we nu een prachtige nieuwe bestrating volgens een met veel zorg uitgewerkt plan. Ook leven we nu onder de bescherming van een zogenaamde Leefmilieuverordening. Hiermee kan de Gemeente alle bouw- en verbouwingsactiviteiten, welke in strijd worden geacht met het komende bestemmingsplan "Beschermd Dorpsgezicht" tegenhouden.

De Voorstraters zijn met dit alles gelukkig. Als we komend voorjaar over onze nieuwe stoep flaneren zeggen we tegen elkaar: "Is het geen wonder, wie had dit tien jaar geleden kunnen geloven?"

Noordwijkse rederijkerswedstrijden en Blazoenen

Overgenomen uit het tijdschrift Holland met toestemming van auteurs en redactie in drie delen.

*Geertruida de Moor,
F.C. van Bohemen en
Th. C.J. van der Heijden*

Inleiding

Neerlandici en cultuurhistorici hebben tot nu toe weinig aandacht besteed aan de Hollandse rederijkerskamers uit de zestiende en zeventiende eeuw. Een kleine uitzondering hierop vormt de Noordwijkse kamer 'De Leliken onder den Doornen' met de zinspreuk 'Uyt Liefde bestaan'.

In de volgende eeuw wijdde Vester van Wulvenhorst een uitgebreid artikel aan de Leliken. Kloos, Noordwijkkenner bij uitstek, beschreef de kamer bij verschillende gelegenheden en in 1959 was het Kruyskamp, die een artikel over de geschiedenis van de kamer publiceerde.

Recentelijk werd eveneens nieuw archiefmateriaal over de kamer gevonden, maar de vondsten zijn niet zo spectaculair, dat zij een geheel nieuwe, uitgebreide geschiedschrijving rechtvaardigen. Vandaar dat in dit artikel ook aandacht wordt geschonken aan die nieuw aan het licht gekomen feiten over de kamer. De reden, waarom de Noordwijkse kamer meer aandacht heeft gekregen dan andere kamers, zal - naast toevallige omstandigheden - gelegen hebben in het feit, dat zich in de St.-Jorisdoelen in noordwijk zes blazoenen van rederijkerskamers bevinden (drie van de Leliken, één van de Leidse kamer 'De Witte Acoleyen', één van de Vlaamse kamer uit Haarlem 'De Witte Angieren' en één van de Rijnsburgse kamer 'De Roode Angieren', waarover vanwege hun zeldzaamheid in de literatuur het een en ander is geschreven.

Nader onderzoek heeft juist op dit punt nieuwe feiten aan het licht gebracht, waarvan vermelding in een artikel op zijn plaats is.

Enkele momenten uit de geschiedenis van de rederijkerskamer

De stichting

Het is niet bekend, wanneer de Noordwijkse rederijkers als kamer officieel werden geaccepteerd. De historie van de Noordwijkse kamer gaat in ieder geval terug tot voor 1545.

In dat jaar treffen we in bewaard gebleven rekeningen van de gezworenen inzake de dorpsfinanciën voor het eerst aan, waarin de rederijkers 20 stuivers wordt gegeven voor hun vastenavondactiviteiten.

Verder is het zeer waarschijnlijk, dat in hetzelfde jaar, 1545, de kamer heeft deelgenomen aan een wedstrijd te Rotterdam.

In 1546 behoren de Noordwijkse rederijkers tot de grote groep kamers, die meedingt naar de prijzen bij een wedstrijd, die door de Goudse kamer 'De Goudsbloem' is georganiseerd. Vanaf 1549 krijgt de kamer jaarlijks een subsidie van de abdij Leeuwenhorst.

De neergang van de kamer

Van 1566/67 tot 1581 verliezen wij de rederijkers uit het oog. Zij krijgen geen subsidies meer van de abdij en van het dorp. De godsdiensttroebelen zullen daar ongetwijfeld debet aan zijn geweest. In het gehele gewest Holland is er nauwelijks enige rederijkersactiviteit.

Toen in 1574 het beleg van Leiden door de Spanjaarden dreigde, vluchten de Leeuwenhorster zusters naar Leiden. Zij zouden niet meer naar de abdij terugkeren. De Staten van Holland, die nu geheel uit protestanten bestonden, confisqueerden de eigendommen van de kloosters. De Ridderschap maakte hiertegen bezwaar, waarbij deze als argument aanvoerde, dat de graven van Holland en andere edelen in het verleden donaties hadden gedaan teneinde ervoor te

zorgen, dat adellijke meisjes in hun onderhoud konden voorzien. De meisjes moesten dan wel in het klooster treden. Omdat het protestantisme nu de toonaangevende godsdienst was, gold deze voorwaarde niet meer. De abdij bleef daarom bestaan, maar nu als stichting, die uitkeringen deed aan arm-lastige adellijke meisjes. Een aantal andere verplichtingen van de abdij, zoals de giften aan de Noorwijkse rederijders werden ook gecontinueerd.

De opleving van de kamers in 1581

De toelage van het dorp Noordwijk start weer in 1561. Traditioneel is de gift voor hun vastenavondfeest. In 1581 krijgt de kamer ook een eenmalige gift van 10 lb 13 s 4 d om deel te nemen aan een refereinfeest te Delft. De Leliken worden op dit feest vertegenwoordigd door een auteur, die schuil gaat achter de zinspreuk 'Haet is quaet'. De kamer behaalt een derde prijs bij de intrede.

In 1582 krijgt de kamer ook weer haar jaarlijkse subsidie van de abdij Leeuwenhorst. In de jaren negentig gaat het bergafwaarts met de kamer; in 1593 krijgt ze voor het laatst geld van Leeuwenhorst en het dorp Noordwijk. De kamer richt zich in 1598 in een request tot de abdij om opnieuw geld te mogen ontvangen. In dit berijmde verzoekschrift spreekt de dichter van het 'schier verdort en vergaen' zijn van 't Leliken. Het wordt nu opnieuw geplant en hij hoopt, dat het nu 'vruchtbarich (zal) komen aen den dacg' en dat 'Rhetorica uyt haer graff (zal) verrijsen'. Een soortgelijk verzoek wordt in 1600 aan de bestuurders van Noordwijk gericht. Daarin wordt de schuld van het wegwijnen gegeven aan 'Mars petulantie', het oorlogsgeweld. Op beide requesten wordt positief gereageerd, zodat de kamer tot nieuwe activiteit kan komen. En dat doet zij ook: in 1600 voert zij een meispel op.

De laatste gegevens over de Leliken

De Leliken komen we voor het laatst in de archieven tegen in 1737. Zij zullen, zoals zovele Noordnederlandse kamers omstreeks die tijd opgeheven zijn. Zo eindigt het bestaan van een kamer, die in de loop van de zestiende en zeventiende eeuw ruim twintig maal deelnam aan wedstrijden tussen Hollandse kamers en zelf zes wedstrijden organiseerde.

Wordt vervolgd in Kernpunten 16

Kerstmarkt
12 en 13 december van 13 - 21 uur.
Komt U ook?

M. van Dijk-Lely

Rectificatie van het artikel "Het huis met de hoge stoep" in Kernpunten 14.

In het genoemde artikel wordt gesproken van vijf burgemeesters die in het huis hebben gewoond. Dit aantal moet nog met één vermeerderd worden. De zesde burgemeester was jhr. mr. H.A.C. de la Bassecour Caan, Noordwijks burgemeester van 1856 tot 1866. De eerste jaren van zijn burgemeesterschap, waarschijnlijk tot 1862 of 1863 huurde hij het huis van mevrouw Tyndall-de Veer. Mevrouw Tyndall, eigenaresse van het huis tussen 1841 en 1870 heeft er waarschijnlijk zelf maar enkele jaren of zelfs in het geheel niet gewoond.

In het Gemeentearchief van Noordwijk bevindt zich een register van Noordwijkse huizen met namen van de eigenaren en bewoners over de jaren 1823 tot plusminus 1870. Hierin worden verschillende bewoners tussen 1841 - 1870 genoemd; F.D. de Veer, H.A.C. de la Bassecour Caan, H. Beth en Th. de Winter. Mevrouw Tyndall wordt steeds als eigenaar genoemd. Zij had het huis dus meer als belegging in eigendom.

Van de werkgroep verkeer en ruimtelijke ordening

De eerste fase van de herinrichting van de Voorstraat in 1989 ligt alweer een jaar achter ons. Het bestuur van de vereniging "De Oude Dorpskern" is zeer ingenomen met deze herinrichting. Nu de tweede fase en de derde fase eraan komen achtte de werkgroep Verkeer en Ruimtelijke ordening het wenselijk om de bewoners en de bedrijven een aantal vragen voor te leggen. Dit was de aanhef van de enquête die wij gehouden hebben om een duidelijk beeld te krijgen van de mening van de direct betrokken bewoners en bedrijven. Wij gaven de voorkeur aan een enquête boven een hoorzitting voor onze leden omdat een enquête een vollediger beeld geeft over de heersende ideeën. De enquête werd gehouden onder meer dan 90 % van de bewoners en de bedrijven van de te renoveren gedeelten van de Voorstraat.

Rob Kemper, bestuurslid
Verkeer & Ruimtelijke
Ordening

De eerste vraag betrof de eerste fase van de herinrichting en m.n. *hoe men hierover dacht*. De beoordeling van de herinrichting van de eerste fase van de Voorstraat.

- Uitstekend : 29,3 %
- Goed : 58,6 %
- Matig : 12,1 %

Vervolgens vroegen wij of de tweede fase op gelijke wijze diende te worden uitgevoerd.

De inrichting van de tweede fase.

- De tweede fase dient op gelijke wijze plaats te vinden: 86 %
- De tweede fase dient op andere wijze plaats te vinden: 14%

De derde vraag ging over hoe men dacht over één- of tweerichtingverkeer in de Voorstraat.

Moet er in de Voorstraat in het gedeelte tussen Lindenplein en Westeinde éénrichtingverkeer komen of tweerichtingverkeer komen, mede gelet op het verlies van parkeergelegenheid?

In het zuidelijk gedeelte van de Voorstraat luiden de antwoorden als volgt:

- Voor eenrichtingverkeer : 80.6 %
- Voor tweerichtingverkeer : 5,6 %
- Geen voorkeur : 13,9 %

Hierop aansluitend vroegen wij welke richting het éénrichtingverkeer diende te gaan.

Indien er toch éénrichtingverkeer in het zuidelijke gedeelte van de Voorstraat komt, in welke richting dient dit naar Uw mening te geschieden:

- Het dorp uit, richting Westeinde : 48.6%
- Het dorp in, richting Lindenplein: 34.3%
- Geen voorkeur : 17.1%

Dezelfde vraag stelden wij ook in het noordelijk deel van de Voorstraat.

Hoewel in het noordelijk deel van de Voorstraat reeds eenrichtingverkeer is, is de vraag over de gewenste richting ook in het noordelijk deel van de Voorstraat gesteld. De antwoorden luiden:

- Het dorp uit (Zeestraat richting Schiestraat) : 66.7%
- Het dorp in : 0 %
- Geen voorkeur : 33.3%

De conclusie is duidelijk. Men is in het algemeen tevreden over de eerste fase van de herinrichting en zou gaarne de tweede en derde fase op gelijke wijze uitgevoerd zien. Ook is men in meerderheid voor éénrichtingverkeer, echter over de richting waarin dit diende te geschieden is men in het noordelijk

gedeelte meer uitgesproken dan in het zuidelijk deel.

Tenslotte werd de vraag naar de wenselijkheid van een vergunningstelsel in zowel het zuidelijke als het noordelijke deel van de Voorstraat gesteld. De antwoorden hierop luiden:

	<i>Voor</i>	<i>Tegen</i>	<i>Geen mening</i>
- Noord:	17.4%	73.9%	8.7%
- Zuid :	51.4%	40.0%	8.6%

Conclusie: Het verschil in antwoord tussen het Zuidelijke en het Noordelijke deel van de Voorstraat is markant. Wij vermoeden dat dit veroorzaakt wordt doordat de parkeerdruk in het zuidelijk deel als klemmender wordt ervaren dan in het noordelijke deel. Aan de bewoners in het zuidelijke deel vroegen wij tenslotte, indien er een vergunningstelsel zou worden ingevoerd, wanneer dit stelsel zou moeten gelden. De antwoorden hierop luidden:

- Overdag : 5.6%
- 's Avonds : 50.0%
- Beide : 44.4%

Conclusie: Vooral 's avonds wordt de parkeerdruk als groot ervaren. Dit wordt vermoedelijk veroorzaakt door de activiteiten van de diverse horecagelegenheden.

Voorlopig zullen wij afzien van acties voor een vergunningstelsel, maar eerst de ontwikkelingen afwachten.

De herinrichting is inmiddels in volle gang en wij krijgen de indruk dat dit tot ieders tevredenheid gebeurt. Het is echter te vroeg om op onze lauweren te gaan rusten. Problemen over de verkeerssituatie in de Douzastraat en de Offemweg, de inrichting van de Florahof en de voortgang van het Beschermd Dorpsgezicht vragen de komende tijd weer alle aandacht. We nemen namelijk aan, dat het door het Bureau Kuiper opgestelde bestemmingsplan zo langzamerhand wel eens openbaar gemaakt zal worden.

Kerkstraat Koopcentrum!?

Plannen

Al geruime tijd leven bij de Binse ondernemers plannen om de Kerkstraat tot centrum te maken van het winkelgebeuren in Noordwijk Binnen, met een lonkende knipoog naar de inwoners van Noordwijk aan Zee en ons omringende dorpen. Leuke winkels erbij? Altijd doen, denk ik dan. Het streven getuigt van visie, dat verdient bij voorbaat krediet. Zo denkt de politiek er gelukkig ook over.

Tom Verburg

Krokodillentranen

Nu hebben de plannenmakers ook de Tramsteeg op de korrel genomen. Ik neem aan, dat de bewoners daar niet om gevraagd hebben. Vanuit de Kerkstraat gezien heeft de Tramsteeg niet zo'n riant voorkomen, maar vanaf de Zeestraat is de Tramsteeg een pittoresk straatje, met leuke huizen, waarachter nog wat onverwachte tuintjes. Dit alles zou plaats moeten maken voor een entreepartij voor de Kerkstraat. Waarom zou dit nu tegen de grond moeten, terwijl de heer Dessing zich zorgen maakt over het gevelbeeld in de Kerkstraat. Hij is tegen een eventuele overkapping van de Kerkstraat, omdat daardoor wellicht het zicht op de kerktoren zou verdwijnen. Dit lijkt mij het omkeren van de zaak. Hoeveel kan er nu nog verslechteren aan het gevelbeeld van de Kerkstraat? Wat te zeggen van het beeld van een onbedorven Tramsteeg? Sloop dan de Kuip, en maak daar een opening naar de Kerkstraat!

Overkapping

Wil een eventueel koopcentrum in de Kerkstraat kans maken om met Noordwijk aan Zee, Katwijk, Hillegom en Sassenheim te concurreren, dan is een overkapping juist *noodzaak*. Om die andere klanten, om méér publiek te kunnen trekken zal men zich juist moeten onderscheiden van de rest. De Kerkstraat is niet te groot en niet te klein, juist geschikt voor een glazen kap, waardoor je nog de Toren kan zien... Dit kan van de Kerkstraat een uniek winkelcentrum maken. We weten hoe de Kerkstraat er uit ziet bij regen en ontij: als daar een overkapping komt wordt het winkelen een plezier! Doen?

PS. En een parkeerkelder op het Lüscherterrein, svp.

Zonsondergang

*De lucht is blauw, de avondzon
- van warmte juist getemperd-
zakt langzaam achter de horizon
in rose gloed gestempeld.*

*O moeder aarde, ik sluit mijn oog,
kan Uw afbraak niet aanschouwen
en de mensheid, die zich ertoe bewoog
aan Uw ondergang te bouwen.*

*Wereld, U lijkt nu een schilderij,
zo lief en vreedzaam, zonder haat.
In dit gevoel verberg ik mij
tot de zon weer aan de hemel staat.*

Bep van Oosten

Agenda

maandag 3 december
bestuursvergadering
tijd: 20.15 uur
plaats: Royal

dinsdag 4 december:
ivm dichtende Noordwijkers:
géén verenigingsborrel

woensdag 12 en donderdag 13 december
Kerstmarkt
tijd: beide dagen: 13- 21 uur
plaats: Grote of Jeroenskerk

zondag 30 december:
oudejaarsborrel met muzikale omlijsting
tijd: vanaf 16 uur
plaats: Royal

maandagavond 31 december
gezamenlijk vuurwerk afsteken
tijd: 0.00 uur
plaats: Voorstraat

maandag 7 januari
bestuursvergadering
tijd: 20.15 uur
plaats: Royal

dinsdag 8 januari
Nieuwjaarsborrel/Lustrumborrel met muzikale omlijsting
tijd: vanaf 21.30 uur
plaats: Royal

maandag 4 februari
bestuursvergadering
tijd: 20.15 uur
plaats: Royal

dinsdag 5 februari
informeel treffen voor alle leden van de vereniging
tijd: 21.30-22.30 uur
plaats: Royal

maandag 4 maart
bestuursvergadering
tijd: 20.15 uur
plaats: Royal

dinsdag 5 maart
géén verenigingsborrel ivm ledenvergadering 11 maart

maandag 11 maart
Algemene Ledenvergadering met eerste Kloos-lezing
tijd: 20.00 uur

dorpskern in 't kort - dorpskern in 't kort -

Straatreiniging

Het lijkt erop dat de Voorstraat zo af en toe weer eens geveegd wordt. Houdt de reinigingsdienst er rekening mee dat er in de overige straten van de oude dorpskern ook mensen wonen? Met name de Offemweg, Douzastraat en het pad naast de kerk verdienen meer aandacht.

Actie Rotary

Zeer verheugend is het feit dat de plaatselijke Rotary afdeling Noordwijk en omstreken zich bereid verklaart heeft een aktie te houden teneinde de hekken in de kerkpoorten terug te krijgen.

Oproep

De oplettende voorbijganger zal het niet zijn ontgaan. In de afgelopen tijd, en ook in de zomervakantie, besteedde de heer Dieleman (geheel belangeloos!) weer heel wat uren aan de aanleg van de tuin van de Grote Kerk. En nog steeds is hij ieder vrij uurtje daar te vinden. Wederom komen we met de vraag: "Wie helpt eens een handje?" Het is een zwaar karwei en hulp is zeer welkom. Het telefoonnummer van de heer Dieleman is 15988.

Blij

zijn we ook dat nu eindelijk de Lindenhof wordt opgeknapt!

Happy Hour

is het zondag 30 december in Royal vanaf 4 uur. Er wordt een gezellige oudejaarsborrel geschonken, met muziek omlijst. Nog even omkijken naar het oude jaar!

Herinrichting (1)

Niet alleen de rijrichting in de Voorstraat tussen Douzastraat en Lindeplein geeft soms problemen, maar ook het parkeren. Het is even wennen om achteruit in te steken en niet óf op het trottoir óf in de goot te parkeren. Bij voldoende aanmelding een cursus organiseren?

Herinrichting (2)

Helaas wordt er ook geparkeerd op de stoepgedeelten die inritten of gewoon trottoir zijn. Deze plekken zijn géén parkeerplaats. We zullen de gemeente benaderen of daar ook paaltjes gezet kunnen worden.

Herinrichting (3)

Onze complimenten voor de dienst gemeentewerken, en in het bijzonder aan de stratenmakers, die werkelijk vakwerk afleveren. Terecht werden zij door bewoners getrakteerd op een typisch Noordwijks gerecht: Limburgse vla(ai). Onze dank ook aan wethouder Willms, die op de hoorzitting ook echt naar de bewoners wilde luisteren. Echt gemakkelijk werd het hem daar niet gemaakt. Dat is maar goed ook, het bewijst dat we mondige burgers zijn!

dorpskern in 't kort - dorpskern in 't kort -

Voor U geknipt

Een plantsoen met een grasveldje in het midden, hoe zou dat nu tot stand komen. Mij lijkt dat er allerlei gemeentelijke bureaus mee te maken hebben.

De ambtenaren van het groen ontwerpen de vorm van het gazon, zoeken het soort gras uit en bepalen het struikgewas. Maar 's avonds is het plantsoen een beetje duister. Vanwege die onveiligheid stelt de politie voor er een lantaarn in te zetten. Er komt dus iemand van gemeentewerken die ervoor zorgt dat, ergens langs het gazon, zo'n verlichtingsobject geplaatst wordt. Omdat er in de buurt een school is en blijkt dat de kinderen, na het opeten van hun boterhammen, veel rotzooi achterlaten is het verstandig er een vuilnisbak neer te zetten. De betreffende dienst komt aldus in actie. Ook komen er twee banken zodat de

Plantsoen

door Rudi Fuchs

ouderen lekker in de zon kunnen zitten.

's Middags gaan er moeders met kinderen heen. Het lijkt het bureau Recreatie een goed idee een kunstenaar een speelsculptuur te laten maken. Die moet niet te ver van de banken komen, anders hebben de moeders geen zicht meer op de kinderen. Na een paar maanden blijkt dat jongeren op bromfietsen, op weg naar school, hun weg verkorten door dwars over het gazon te scheu-

ren. Slecht voor het gras en gevaarlijk voor de spelende kinderen. Om het gazon wordt een laag hekje geplaatst. Enzovoort.

Elke beslissing is op zichzelf zinvol en begrijpelijk. Elke beslissing wordt door een andere instantie genomen. De ambtenaren hebben weinig contact met elkaar en elke ambtenaar heeft zijn eigen opvatting over het plantsoen. Zo leidt een reeks op zichzelf acceptabele beslissingen tot een horreur: de vuilnisbak staat tegenover de speelsculptuur, de lantaarnpaal leunt tegen de bank — de dingen staan dwars door elkaar heen en het duurt niet lang of het plantsoen is net zo'n desolate, onverzorgde en rommelige plek als zoveel andere plekken in Nederland. De specialismen en de competentiegevechten binnen het algemene beheer van de openbare ruimte leiden langzaam maar zeker tot het lelijker worden van onze steden en dorpen. Het gaat zo geleidelijk dat het de meeste mensen, en dus ook de gemeenteraden, niet schijnt op te vallen. Soms schrikken ze op. Dan komt er een groots nieuw ontwerp. Maar na enige tijd begint ook dat nieuwe concept onherroepelijk uiteen te vallen. Veel steden zijn daarom een chaos van onvoltooide plannen.

NRC 29/6/90

Voor amateurs en professionals die zelf aan de slag willen, verschijnen bij De Walburg Pers in Zutphen de *Cahiers voor lokale en regionale geschiedenis*. Het zijn informatieve en gedegen deeltjes, vol aanwijzingen omtrent opzet en uitvoering van dit soort historisch onderzoek. Daarnaast bieden de samenstellers een overzicht van geschikte bronnen en hun vindplaatsen. De laatste twee afleveringen zijn gewijd aan *Stadsgeschiedenis*, en *Historische geografie: landschap en nederzetting* (f 15,00 per deel). Ook hier uitvoerige 'handwijzers', die de beginnende onderzoeker bijstaan op zijn weg langs diverse archieven en instellingen.

Henk Lagerwaard

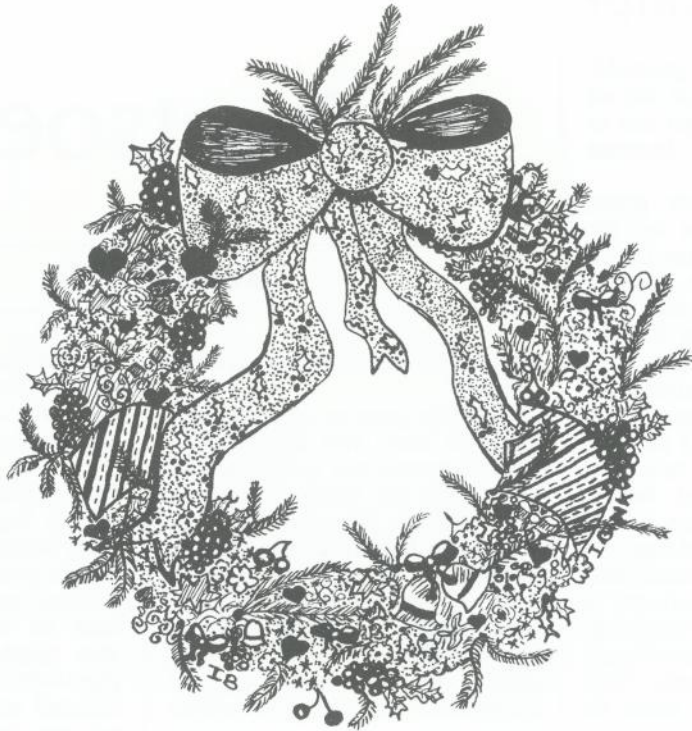
Amsterdam en zijn Biobak

In navolging van andere gemeenten komt in de hoofdstad gescheiden ophaal van vuilnis op gang, zoals o.a. in Amsterdam-Zuid.

Daartoe worden speciale groene biobakken ter beschikking gesteld, waarvan de inhoud wordt gebruikt voor compost.

Het resterende huisvuil, + 50% minder dan vroeger, vindt zijn weg, zoals gebruikelijk, in de vuilniszak, met uitzondering van glas, papier, chemisch afval enz. Deze zaken dienen apart ingeleverd te worden b.v. bij winkeliers met herkenbare raamstickers. Het initiatief verdient ruime medewerking van de 'lastige Amsterdammer'.

*Vrolijk Kerstfeest
en een
Gelukkig Nieuwjaar*